

Conferința Națională ALB

- Ediția a X-a -

*Analiza în dinamică a rolului
prudențialității asupra stabilității IFN-
urilor în perioada de criză*

București, 20 noiembrie 2014

Instituțiile Financiare Nebancare

- componentă a sistemului bancar paralel/alternativ -

„SHADOW BANKING”/„MARKET-BASED FINANCING” = sistem de intermediere a creditelor care implică entități și activități din afara sistemului bancar clasic

- ✓ asumarea unor riscuri sporite
- ✓ lipsa unui cadru de reglementare

Principalele obiective ale reglementării și supravegherii prudențiale ale instituțiilor financiare nebancare

- diminuarea riscurilor sistemice
- identificarea și minimizarea riscurilor principale aferente sistemului
- protejarea clienților în relația cu instituțiile financiare
- alocarea eficientă a resurselor de care dispune autoritatea de supraveghere

Instituțiile Financiare Nebancare

- componentă a sistemului bancar paralel/alternativ -

- Germania - leasing financiar și factoring
- Italia - leasing-ul operațional și cel financiar (cel din urmă făcând obiectul supravegherii, asemănător Germaniei)
- Franța supervizează societățile care desfășoară activități de leasing financiar
- Spania- activitatea de leasing financiar- creditare clasică cu un model de supraveghere în cazul instituțiilor financiare nebancare asemănător celui aplicabil instituțiilor de credit
- România – O.G. nr. 28/2006 privind reglementarea unor măsuri financiar-fiscale, Legea nr. 93/2009 privind instituțiile financiare nebancare - desfășurarea și dezvoltarea, în condiții propice, a oricăror forme de manifestare a funcțiilor pieței financiare, atât în ceea ce privește participanții, cât și existența unor condiții minime de participare și de manifestare echitabilă din punct de vedere concurențial
 - volumul afacerii și măsura în care poate fi afectată stabilitatea financiară - diferențiere atât la nivelul înregistrării IFN-urilor în două registre, cât și abordări distincte în materia supravegherii, în funcție de apartenența la un registru

Reglementarea prudențială –scop și mijloace

Reglementarea prudențială

- ❑ **nivel microeconomic** - diminuează riscurile la care se expun instituțiile financiare nebancare care operează pe o piață concurențială dinamică
- ❑ **nivel macroeconomic** - asigură stabilitatea sistemului pe care îl reglementează în ansamblu

Contracurarea manifestării riscului de credit predominant semnificativ în cadrul IFN-urilor

- ❑ *împiedicarea concentrării și evitarea expunerilor mari pe un client mare sau pe un grup de clienți (pentru IFN-urile înscrise în Registrul special instituindu-se ca limită a expunerilor nete totale față de un singur debitor - incluzându-se și grupul de debitori- și față de persoanele aflate în relații speciale, pragul de 600% din fondurile proprii ale acesteia)*
- ❑ *instituirea obligativității evaluării periodice a capacității de rambursare a debitorilor din portofoliu (factorii generatori de risc de credit), prin reglementări referitoare la clasificarea activelor, care generează o latură complementară, și anume cea a provizionării pierderilor*

Vulnerabilități resimțite de IFN –uri datorită turbulențelor financiare internaționale și deteriorării cadrului macroeconomic intern

- dificultatea atragerii de noi resurse financiare începând din Q4 2008
- deteriorarea portofoliului de creanțe
- creșterea riscului de credit
- dependența puternică față de evoluția pieței auto, precum și față de unele ramuri economice (echipamente, construcții, transporturi etc.)
- reducerea ritmului de realizare a investițiilor la nivelul economiei reale, cu impact direct asupra restrângerii activității de creditare

I. Evoluția cadrului de reglementare a IFN-urilor de către BNR

- ❑ 2003 - în zona de retail, o primă abordare prudențială cu referire la creditul de consum
 - definirea creditului de consum
 - obligativitatea elaborării, de către finanțator, de norme interne specifice acestui tip de creditare, stabilirea unor condiții minime de creditare și a unui grad maxim de îndatorare (30% din veniturile nete ale solicitantului)
- ❑ 2005 - definirea creditului pentru investiții imobiliare, avându-se în vedere extinderea cadrului minim privind elaborarea normelor interne, existența unui minim de informații pe care clientul trebuie să le prezinte la momentul solicitării creditului, stabilirea unui LTV de maximum de 75% și a garanțiilor aferente de cel puțin 133% din valoarea creditului pentru investiții imobiliare, precum și a unui grad maxim de îndatorare specific acestui tip de credit, respectiv 35%; introducerea unui nivel maxim de îndatorare pentru toate datoriile de natura creditului la 40% din venitul disponibil al debitorului, după caz, al familiei lui

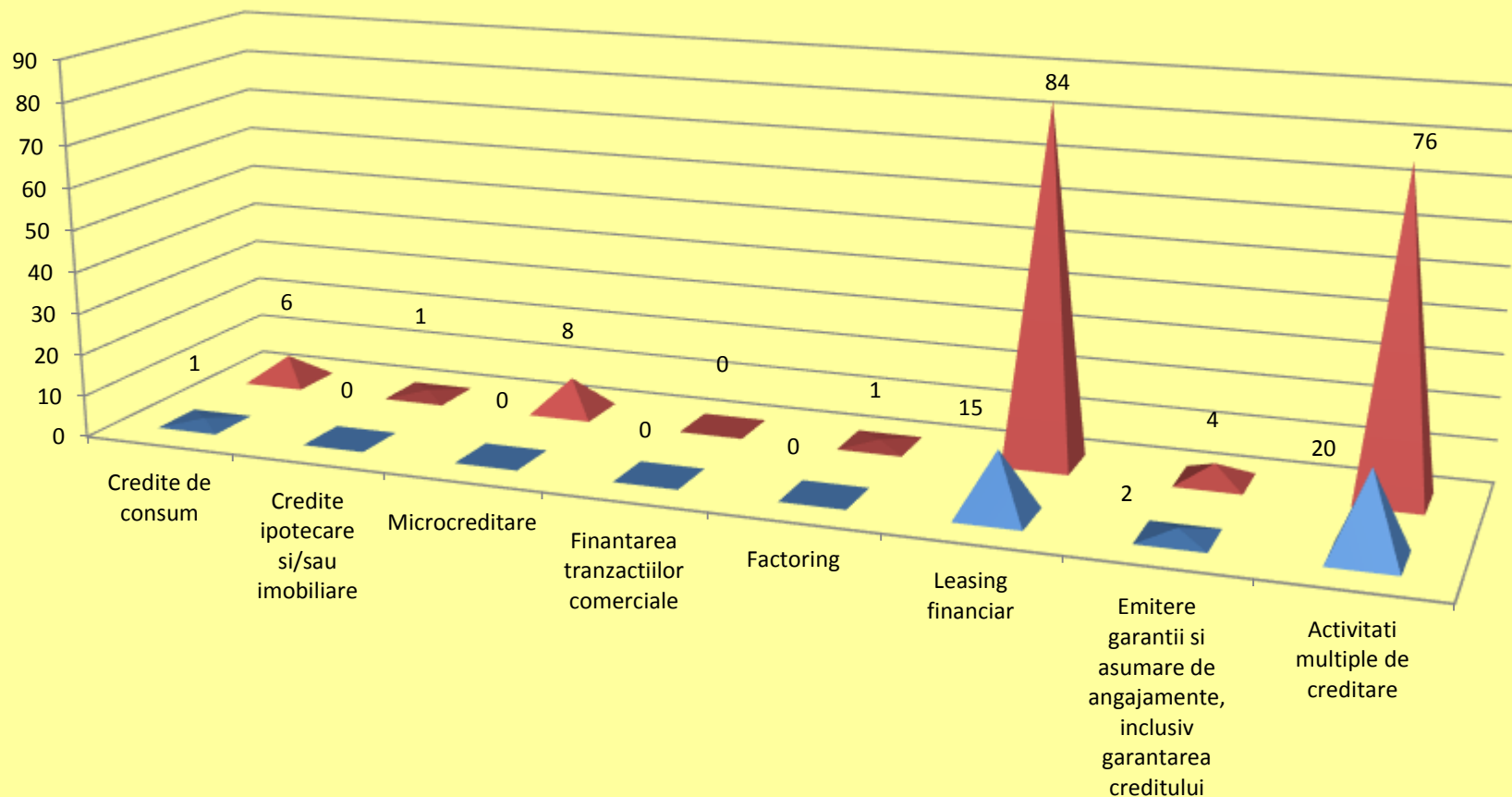
II. Evoluția cadrului de reglementare a IFN-urilor de către BNR

- ❑ 2006 - extinderea aplicării normelor referitoare la limitarea riscului de credit la creditele destinate persoanelor fizice și noilor împrumutători- IFN-urile reglementate prin O.G. nr. 28/2006 privind reglementarea unor măsuri financiar-fiscale; includerea taxelor și a altor costuri în calculul nivelului de îndatorare
- ❑ 2007 - o nouă abordare, diferențiată, atât în ceea ce privește finanțatorii implicați, cât și în ceea ce privește nivelul maxim admis al gradului total de îndatorare (trecerea de la limite reglementate la *auto-reglementare* prin stabilirea în normele interne a unor niveluri ale gradului de îndatorare conform profilului de risc asumat și în funcție de categoriile de clientelă ale împrumutătorului) sub condiția validării de către Banca Națională a României a normelor interne de creditare, în caz contrar, menținerea unui nivel de până la 40% al gradului total de îndatorare

III. Evoluția cadrului de reglementare a IFN-urilor de către BNR

- 2008, 2009 - solicitarea de a evalua capacitatea debitorilor de plată a datoriilor într-un scenariu de stres, prin încorporarea riscului valutar, de rată a dobânzii și, ulterior, în 2011 a riscului de venit; diferențiere a nivelurilor maxime ale gradului de îndatorare în funcție de valuta de denominare a creditului, categoriile de clientelă, destinația creditului (de consum, ipotecar), tipul creditului (defalcat la rândul lui în funcție de moneda de exprimare, tipul dobânzii, termen de acordare), luarea în considerare a posibilității de majorare a costurilor creditului (cu informarea clienței); pentru neîndeplinirea condițiilor pentru validare sau până la îndeplinirea lor, limita nivelului total al gradului de îndatorare s-a stabilit la 35%
- 2012 - extinderea cadrului de reglementare a activității de creditare la entitățile nefinanciare introducându-se condiții restrictive pentru finanțarea pentru care debitorul nu dovedește că dispune de acoperire naturală sau financiară la riscul valutar; în situația neluării în considerare a riscurilor valutar, de rată a dobânzii și a riscului de venit, menținerea limitei nivelului total al gradului de îndatorare la 35%, respectiv de 10% pentru creditul de consum denominat în valută sau indexat la cursul unei valute, alta decât cea în care debitorul obține veniturile eligibile; eliminarea condiției privind validarea normelor de creditare de către BNR

Structura Registrelor IFN 31.12.2007

■ Registrul Special

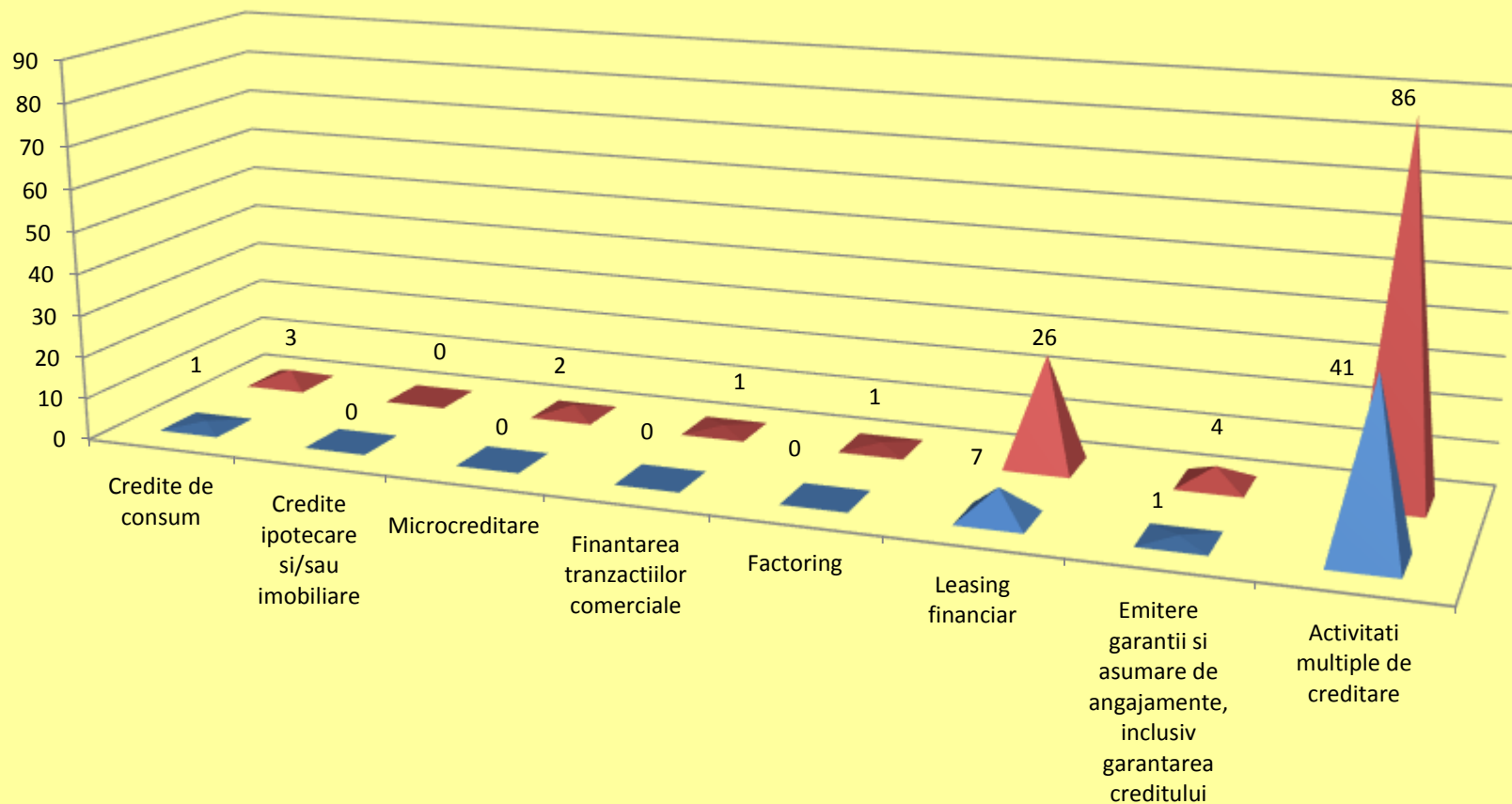
■ Registrul General

Sursa: BNR

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

Structura Registrelor IFN 31.12.2013

■ Registrul Special

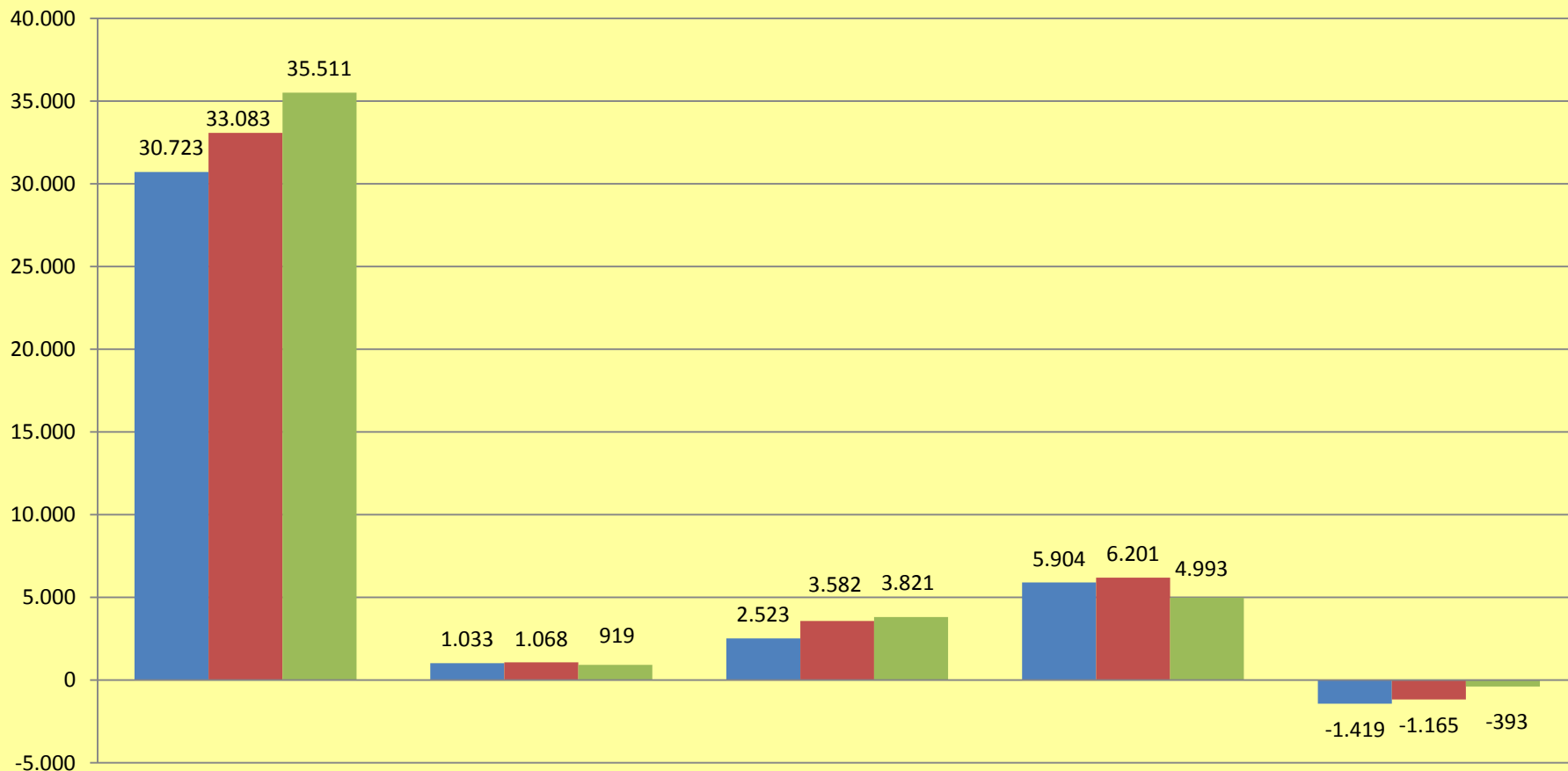
■ Registrul General

Sursa: BNR

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

Principali indicatori ai sectorului IFN din Registrul Special

Total credite si angajamente

Creante restante si
indoelnice (net)

Provizioane aferente
creantelor restante si
indoelnice

Credite si angajamente
neperformante (pentru care
serviciul datoriei a depasit
30 zile)

Profit/pierdere

■ 31.12.2011	30.723
■ 31.12.2012	33.083
■ 31.12.2013	35.511

1.033

1.068

919

2.523

3.582

3.821

5.904

6.201

4.993

-1.419

-1.165

-393

Sursa: BNR

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

